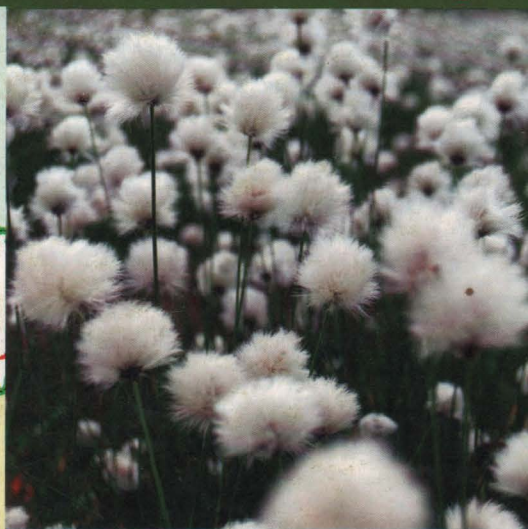

for a living planet®

Zone umede din Păduri cu Valoare Ridică de Conservare - Ocolul Silvic Strâmbu Băiut

Green

Steps

Editura Green Steps,
Brașov, 2009

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Zone umede din păduri cu valoare ridicată de conservare:
ocolul silvic Strâmbu Băiut / Vasile Timur, Béres Márta,
Béres Iosif, ...- Brașov: Green Steps, 2009
Bibliogr.
ISBN 978-606-92081-4-4

I. Timur, Vasile
II. Béres, Márta
III. Béres, Iosif
630

Editura Green Steps,
Brașov 2009
ISBN 978-606-92081-4-4

Autori: Vasile Timur, Béres Márta, Béres Iosif,
Tivadar Ilie, Istvan Dumitru, Pop Ionică, George Dinicu,
Vlad Radu, Moisa Constantin
Hărți: Vlad Radu, Moisa Constantin
Fotografii: Chiș Vasile Timur, Pop Ionica (vipera)

Conceptul de Păduri cu Valoare Ridică de Conservare

Pădurile cu valoare ridicată de conservare sunt acele păduri care au o importanță critică din perspectiva protejării mediului, a conservării biodiversității și a valorilor culturale și religioase ale comunităților locale.

Conceptul de “păduri cu valoare ridicată de conservare (PVRC) „ se regăsește în cadrul principiului nr. 9 din standardul de certificare Forest Stewardship Council (www.fsc.org) și a fost publicat prima dată în anul 1999. Considerat separat de certificare forestieră, acest concept s-a dovedit a fi un mod efektiv de a dovedi sau verifica managementul responsabil al resurselor forestiere (gestionarea durabilă a pădurilor).

Ca urmare el este folosit independent în multe domenii, cum ar fi: conservarea și gestionarea resurselor naturale, elaborarea politicilor de achiziții în cadrul companiilor care prelucrează și valorifică produse forestiere și chiar în elaborarea politicilor agențiilor guvernamentale (Djoberg et al. 2004).

Pădurile cu Valoare Ridică de Conservare de la Strâmbu Băiuț

Ocolul Silvic Strâmbu Băiuț este parte componentă a Direcției Silvice Baia Mare din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor, ROMSILVA, și este situat în nord-vestul țării, pe versantul sudic al Munților Lăpușului (Văratecului) în județul Maramureș.

Ocolul Silvic administrează 14.399,2ha pădure, din care 12.511,87ha proprietatea publică a statului, 1608,90ha proprietate publică a Primăriei comunei Băiuț, 35,5ha proprietate a bisericilor Greco-Catolică și Romano-Catolică, 61,18ha compozesorat Lăpuș și 181,75ha persoane fizice, fiind împărțit în 4 unități de producție; UP1 Valea Strâmbului, UP2 Băiuț, UP3 Poiana Botizei și UP4 Râoaia.

Prin proiectul “Management forestier responsabil pentru dezvoltare durabilă în ecoregiunea Dunăre Carpați” WWF a inițiat identificarea pădurilor cu valoare ridicată de conservare în Maramureș (Strâmbu Băiuț, Groșii Țibleșului) ca acțiune premergătoare certificării în sistem FSC și în vederea promovării unui management adecvat valorii lor deosebite.

În urma lucrărilor din teren au fost identificate cca. 1200 ha păduri cu Valoare Ridică de Conservare

ce conțin ecosisteme forestiere rare, amenințate sau periclitate, în majoritatea lor păduri seculare cu vârste ale arborilor de până la 200 – 300 ani și care îndeplinesc condițiile de încadrare conform normelor tehnice silvice în grupa funcțională “1.5J- Păduri seculare de valoare deosebită”.

O parte din aceste păduri adăpostesc o serie de zone umede conferind păstrarea microclimatului și astfel conservarea unei biodiversități de excepție.

Situate în fond forestier (administrare de ocolul silvic), zonele umede reprezintă ecosisteme deosebit de valoroase din punct de vedere ecologic fiind considerate ca atare, Păduri cu Valoare Ridicată de Conservare.

Tipuri de zone umede în zona Ocolului Silvic Strâmbu Băiuț

Zonele umede reprezintă medii de viață speciale, situate la limita dintre ecosisteme tipic terestre și cele tipic acvatice și sunt esențiale pentru un număr mare de specii de plante și animale, ca areal de reproducere și creștere.

Zonele umede sunt întinderi de bălți, turbării, mlaștini (oligotrofe, mezotrofe și eutrofe), lacuri, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare.

Mlaștinile eutrofe (comune) sunt zone umede care au un substrat saturat de apă, bogat în substanțe nutritive, provenite din apele de infiltrații. Ele pot lua naștere în orice depresiune a terenului datorită lipsei de aerare a solului, în jurul izvoarelor, în zona luncilor râurilor precum și prin colmatarea unor lacuri. Suprafața mlaștinilor este plană (mlaștinii plane) și nu sunt niciodată bombate la mijloc. Mlaștina eutrofă după ce se umple, de regulă își încheie ciclul evolutiv, transformându-se într-un tip de vegetație mezotrofă (pajiște umedă sau vegetație arborescentă). Când condițiile climatice sunt favorabile, peste mlaștina eutrofă se poate înfiripa o mlaștină oligotrofă (tinov), care crește centrifug și cu timpul se revarsă peste periferia de altădată a mlaștinii eutrofe. Această evoluție poate să dureze mult timp în stadiu de mlaștină de trecere (mezotrofă) unde apa de infiltrație continuă să aibă un rol nutritiv pentru vegetația mlaștinii.

Mlaștinile oligotrofe (tinoavele) sunt zone umede bombate la mijloc și au o formă circulară datorită creșterii permanente a mușchiului de turbă, partea bazală turbificându-se în timp ce partea superioară este suspendată peste stratul de turbă. Prin urmare flora mlaștinii ca să trăiască este dependentă de substanțele minerale din particulele de praf aduse de vânt, sau spălate din

atmosferă de apă de precipitații. Tinoavele se formează doar în zone cu cantități de precipitații de peste 600 mm și umiditate relativă mare a aerului în tot timpul anului. În urma vegetării speciilor de *Sphagnum* sp., solul și apa mlaștinii devin foarte acide (pH 3,5-5), apar acizi humici sub formă coloidală, care colorează apa mlaștinii în brun sau brun închis.

Importanța tinoavelor constă în faptul că au cea mai exclusivistă și marcantă individualitate floristică, ecologică și fizionomică dintre habitate.

Importanța zonelor umede

Situate fiind în fond forestier, din punct de vedere silvic, zonele umede reprezintă rariști de vegetație lemnoasă situate pe turbării sau terenuri înmlăștinate. Importanța ecologică a ecosistemelor pe care le adăpostesc, a condus la încadrarea lor ca Păduri cu Valoare Ridică de Conservare. Astfel, zonele umede identificate reprezintă:

- habitate prioritare de interes comunitar și național a căror conservare necesită declararea ariilor speciale de conservare (91DO-turbării împădurite, 7110-turbării active)
- refugiu pentru circa 25 de specii de plante aflate pe lista roșie a plantelor superioare

din România (LRO) sau în Directiva Habitate a Consiliului Europei, ce găsesc numai în astfel de locuri condiții optime de supraviețuire și dezvoltare (planta carnivoră roua cerului care se hrănește cu insecte (*Drosera rotundifolia* – rară, LRO), *Lycopodium inundatum* specie de interes național care necesită o protecție strictă (OUG. 57), inclusă în Directiva Habitate (anexa IVb), etc.

- locuri de reproducere, hrănire, iernare (zone de concentrare critică) pentru cel puțin 4 specii protejate de animale acvatice și semiacvatice; (ex: tritonul acvatic - *Triturus montandoni*, specie endemică; România - vulnerabilă; U.E. - strict periclitată)
- loc pentru realizarea schimbului de apă dintre zonele umede și sistemele subterane, asigurând circuitul natural și reîmprospătarea periodică a apelor;
- valoare peisagistică, ce poate fi fructificată prin activități de ecoturism și silvoturism;
- microclimat cu influență locală;

Date fiind particularitățile ecologice ale zonelor umede, ecosistemele forestiere adiacente au un

rol important în conservarea faunei și florei prin menținerea unui microclimat local favorabil.

Zonele umede din zona Ocolului Silvic Strâmbu Băiuț.

1. Rezervația Tăul Negru și zona învecinată

Localizare:

Este situat într-o pădure de fag la o altitudine de 1.170 m pe partea vestică a Munților Lăpușului, pe versantul drept al obârșiei V. Ciorii (pe hărțile mai vechi apare și sub numele de V. Ciomorii), la sud-vest de șaua Zgleamăn dintre vârfurile Făgădăul lui Pinte (1.250m) – la vest și Prisaca (1.278 m) – la est, sub Vf. Măgura Mare (1.264m).

Din punct de vedere teritorial administrativ aparține comunei Băiuț, sat Strâmbu Băiuț iar ca fond forestier este în administrarea Ocolului Silvic Strâmbu Băiuț, Unitatea de Producție I Valea Strâmbului.

Zona umedă are o suprafață de cca. 1,7 ha se află într-o poiană care include și Rezervația Tăul Negru (unitățile amenajistice 97 N1- 1,4 ha și 101 N2- 0,3 ha).

Rezervația Tăul Negru a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 37/1994, la propunerea botanistului Walter Ubelhart, și

Pădure seculară de la Strâmbu Băiuț

Rezervația Tăul Negru

confirmată prin legea nr. 5/2000. Conform legii, rezervația are o suprafață de 1 ha, cod 2594, și este monument al naturii fiind inclusă în categoria III IUCN.

Descriere:

Este o mlaștină oligotrofă (tinov) care are o formă rotundă și este bombată (are o înălțime de circa 2m) și în mijloc există un ochi de apă de circa 15m², spre nord are o prelungire cu o vegetație mai mult de lagg. Cantitatea totală de turbă este estimată la cca 50.000 m³. (după E. Pop 1960).

Substratul geologic este reprezentat de andezitele piroxenice de Măgura Mare, din Complexul andezitic de Căvnic-Jereapăn (Pannonian). Zona depresionară, în al cărui capăt sud-vestic se localizează zona umedă Tăul Negru, are direcție SV-NE, o lungime de cca. 400 m și este o depresiune de alunecare a unei porțiuni importante de pe versantul SE al vârfului Făgădăul lui Pinte.

Flora:

este oligotrofă tipică: mușchi de pământ (*Polytrichum sp.*), mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*), roua cerului (*Drosera rotundifolia L. rară - LRO*), afin negru (*Vaccinium uliginosum L. rară - LRO*), răchițele (*Vaccinium oxycoccus ssp. microcarpum sin. Oxycoccus microcarpus Turcz. ex Rupr. rară - LRO*),

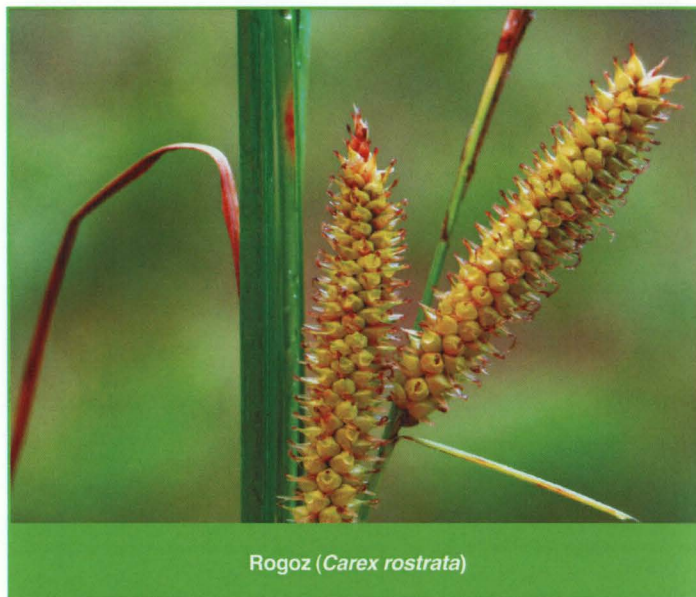
Ochiul de apă din centrul rezervației

Rezervația Tăul Negru

bumbăcăriță (*Eriophorum vaginatum* L.), merișor (*Vaccinium vitis-idaea* L.), părul porcului (*Nardus stricta* L.), etc.

În lagg sunt prezente speciile: pedicuță (*Lycopodium clavatum* L. – se află în Directiva Habitate, anexa Vb), ură, palma pământului (*Gymnadenia conopsea* (L.) R. Br. - rară - LRO), rogoz (*Carex rostrata* Stokes), rogoz (*Carex vesicaria*), bumbăcăriță (*Eriophorum angustifolium* Honck.), știrigoaie (*Veratrum album* ssp *lobelianum* L.), rotunjioară (*Homogyne alpina* (L.) Cass.), barba ursului de bahne (*Equisetum palustre* L.), etc.

Rogoz (*Carex rostrata*)

Planta carnivoră roua cerului (*Drosera rotundifolia*)

Știrigoaie (*Veratrum album* ssp *lobelianum*)

Fauna:

Este specifică, legată de mediul umed:

Amfibieni:

- tritonul carpatic, sălămâzdră carpatică (*Triturus montandoni* (Boulenger) 1880) specie endemică prezentă în țară numai în Carpații Orientali și Meridionali (Ciucaș, Bucegi, Piatra Craiului și Iezer), România - vulnerabilă, U.E.- strict periclitată, etc.
- buhai de baltă (izvoraș) cu burtă galbenă (*Bombina variegata* Linnaeus 1758), statut:

România - vulnerabilă, U.E. - strict periclitată.

- broască roșie de munte (*Rana temporaria* Linnaeus), România - vulnerabilă.
- salamandră (*Salamandra salamandra* Linnaeus), statut: România -vulnerabilă, U.E.- periclitată

Sălămâzdră carpatică

Șopârla de câmp

Reptile:

- șopârla de câmp (*Lacerta agilis Linnaeus*),
România – specie protejată.

Lângă Rezervația Tăul Negru se află o mlaștină eutrofă de cca. 1,9 ha în unitatea amenajistică 101 N1.

Flora:

mușchi de pământ (*Polytrichum sp.*), mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*), *Dactylorhiza majalis (Rchb.)*

P. H. Hunt & Summerh. - rară – LRO, spetează (*Juncus effusus var. compactus Lej et Court.*), crețușcă (*Filipendula ulmaria (L.) Maxim.*), silur (*Euphrasia officinalis L.*), izma calului, izmă păroasă (*Mentha longifolia (L.) Hudson*), potcapul călugărului (*Leontodon danubialis = L. hispidus L. ssp. danubialis (Jacq.) Simonkaï*), bumbăcăriță (*Eriophorum angustifolium Honck.*), etc.

Fauna:

Este specifică, legată de mediul umed și sunt

Silur (*Euphrasia officinalis*)

Dactylorhiza majalis

aceleași specii ca la Rezervația Tăul Negru.

2. Tăul Netedu

Localizare:

Este situat în unitatea amenajistică 106 V1, Unitatea de Producție (U.P.) I Valea Strâmbului, la o altitudine de 1.200m pe partea vestică a munților Lăpușului, la obârșia V. Pleștii (Netedu), între poiana Prisaca Mare și Vf. Neteda (Pleșca 1.322m).

Descriere: Este o mlaștină oligotrofă (tinov) de

0,7ha, are o formă rotundă, și este bombată. Tinovul s-a format într-o depresiune formată în urma alunecărilor de teren.

Flora:

mușchi de pământ (*Polytrichum sp.*), mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*), roua cerului (*Drosera rotundifolia L.* - rară - LRO), răchițele (*Oxycoccus palustris Pers.* - rară - LRO), bumbăcăriță (*Eriophorum angustifolium Honck.*), rogoz (*Carex vesicaria L.*), spetează (*Juncus effusus L.*), pipirig (*Juncus articulatus L.*) etc.

Tăul Netedu

Tăul Pleștii

3. Tăul Pleștii

Localizare:

Din punct de vedere teritorial administrativ aparține comunei Băiuț, iar ca fond forestier este inclus în unitatea amenajistică 21 V1, Unitatea de Productie II Băiuț.

Este situat la o altitudine de 1.150m pe partea vestică a munților Lăpușului, la obârșia V. Leorda la est, sub Vf. Neteda (Pleșca 1.322m).

Descriere:

Este o mlaștină oligotrofă (tinov) de 1,1ha, are o formă rotundă cu aspect bombat. Este înconjurată

de un brâu de molizi în etajul fagului, această compoziție explicând condițiile microclimatului local și demonstrând totodată interdependența dintre zonele umede și ecosistemele forestiere adiacente.

Tinovul s-a format într-o depresiune formată în urma alunecărilor de teren.

Flora:

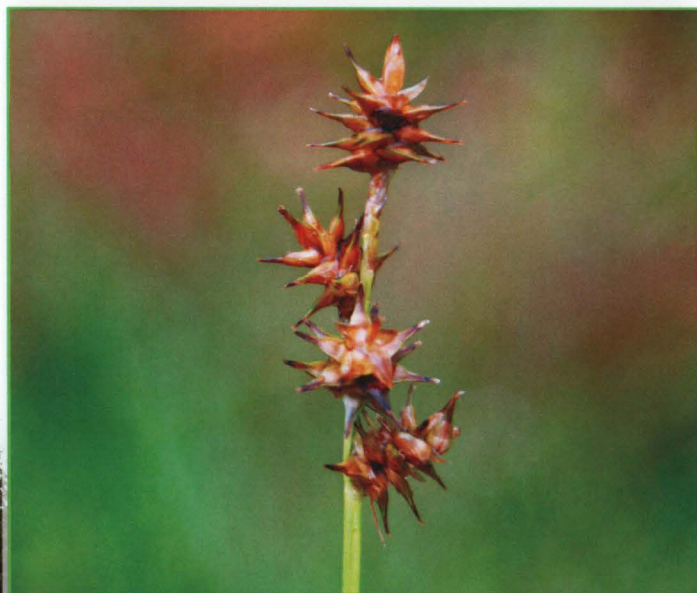
este oligotrofă tipică: mușchi de pământ (*Polytrichum sp.*), mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*), roua cerului (*Drosera rotundifolia L.* - rară - LRO), răchițele (*Oxycoccus microcarpus Turcz.ex Rupr.*

Lycopodium inundatum

Mușchi de pământ și răchițele

Brădișor (*Lycopodium selago*)Rogoz (*Carex echinata*)

- rară - LRO), bumbăcăriță (*Eriophorum angustifolium* Honck.), rogoz (*Carex echinata* Murray = *C. stellulata* Good.), iarbă albastră (*Molinia coerulea* (L.) Moench.), Mâna Maicii Domnului (*Dactylorhiza maculata* (L.) Soó. ssp. *schurii* (Klinge) Soó. - rară - LRO), brădișor (*Lycopodium selago* L. – se află în Directiva Habitare, anexa Vb), *Lycopodium inundatum* L. (*Lepidotus inundata* (L.) C. Börner - rară – LR), specie de interes național care necesită o protecție strictă (OUG. 57), inclusă în Directiva Habitare (anexa IVb).

Preluca Bobului

4. Preluca Bobului

Localizare:

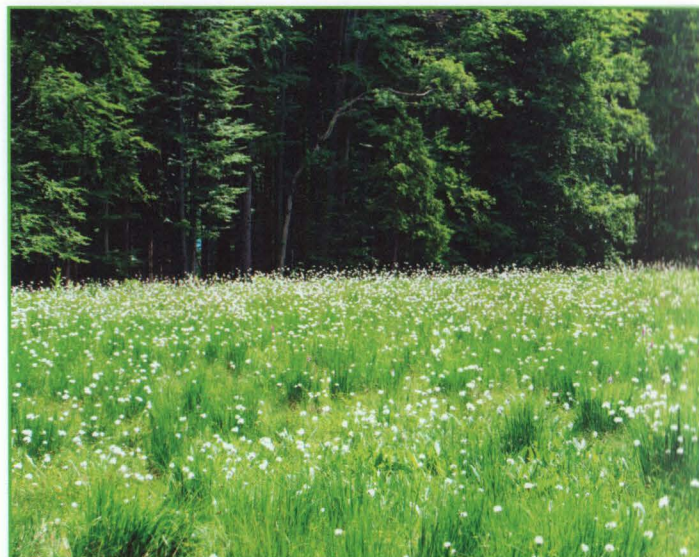
Este situată la obârșia Izvorului Negru, pe versantul estic al culmii ce desparte această vale de bazinul V. Leorda, în U.P. II Băiuț unitățile amenajistice 62 V1 (0,4 ha) și 63 V1 (1,3ha), la o altitudine de cca. 1.150m (coordonate GPS N 47° 38' 866": E 24° 59' 309").

Descriere:

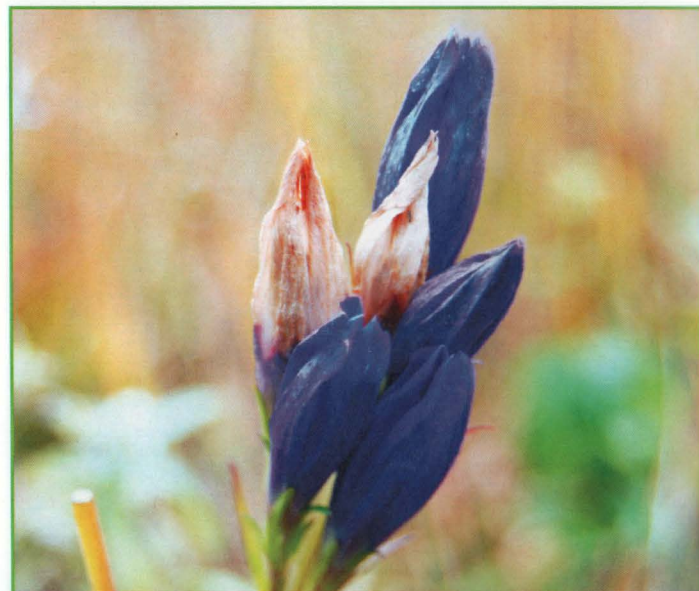
Preluca Bobului are o suprafață totală de 1,7 ha și reprezintă o pajiște umedă cu porțiuni eutrofe. Este o suprafață ușor înclinată, situată pe versantul estic al culmii dintre Izvorul Negru și V. Leordei. Aici apar la zi mai multe izvoare ce se grupează în două mici cursuri de apă ce parcurg transversal poiana, prin zone fără o morfologie evidentă de vale, deci cu curgere lentă și difuză. Zonele umede se grefează pe aceste surse de apă, între ele solul fiind ferm.

Flora:

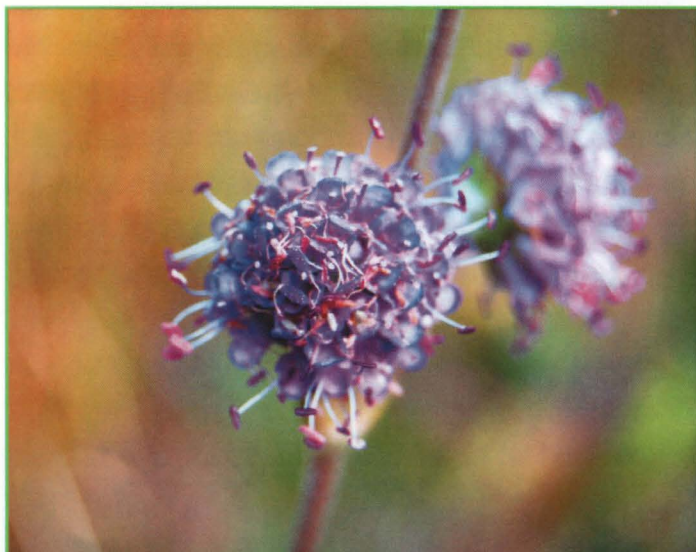
Zona reprezintă o pajiște umedă cu porțiuni eutrofe, vegetația fiind formată din: mușchi de pământ (*Polypodium commune Hedw.*), mușchi de turbă (*Sphagnum fuscum Schimp. Klinggr.*), trifoiște de baltă (*Menyanthes trifoliata L. - rară*), roua cerului (*Drosera rotundifolia L.*), *Succisa pratensis Moench*, ghințură

Vegetație cu bumbăcăriță

Ghințură (*Gentiana pneumonanthe*)

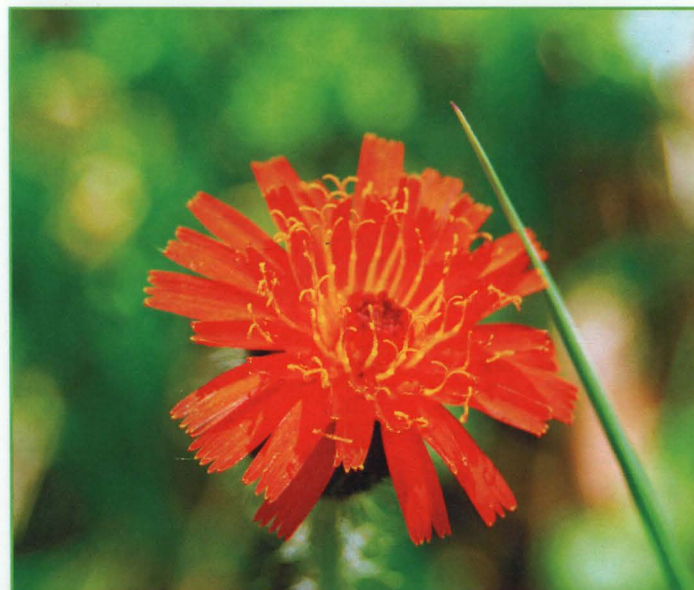
Succisa pratensis

Bumbăcăriță (*E. angustifolium*)

Bumbăcăriță (*Eriophorum vaginatum*)

Rusuliță (*Hieracium aurantiacum*)

Trifoiște de baltă (*Menyanthes trifoliata*)

Merișor (*Vaccinium vitis-idaea*)

(*Gentiana pneumonanthe* L.), ghințură (*Gentiana asclepiadea* L.), sclipeți (*Potentilla erecta* (L.) Răusch.), bumbăcăriță (*Eriophorum vaginatum* L.), bumbăcăriță (*Eriophorum angustifolium* Honck.), merișor (*Vaccinium vitis-idaea* L.), afin (*Vaccinium myrtillus* L.), rusuliță (*Hieracium aurantiacum*), mestecăn (*Betula pendula* Roth.).

Fauna:

În zonă au fost identificate două specii de amfibieni:

- salamandra (*Salamandra salamandra* Linnaeus)
- broască roșie de munte (*Rana temporaria* Linnaeus).

5. Mlaștinile „La Roșia”

Localizare:

Sunt situate pe Valea Izvorul Alb, (Valea Mare), pe versantul vestic, lângă cabana pădurarului Burzo, în U.P. II Băiuț, unitățile amenajistice 80 A, 80 E, 80 F și 81 N, la o altitudine de 890-1120m.

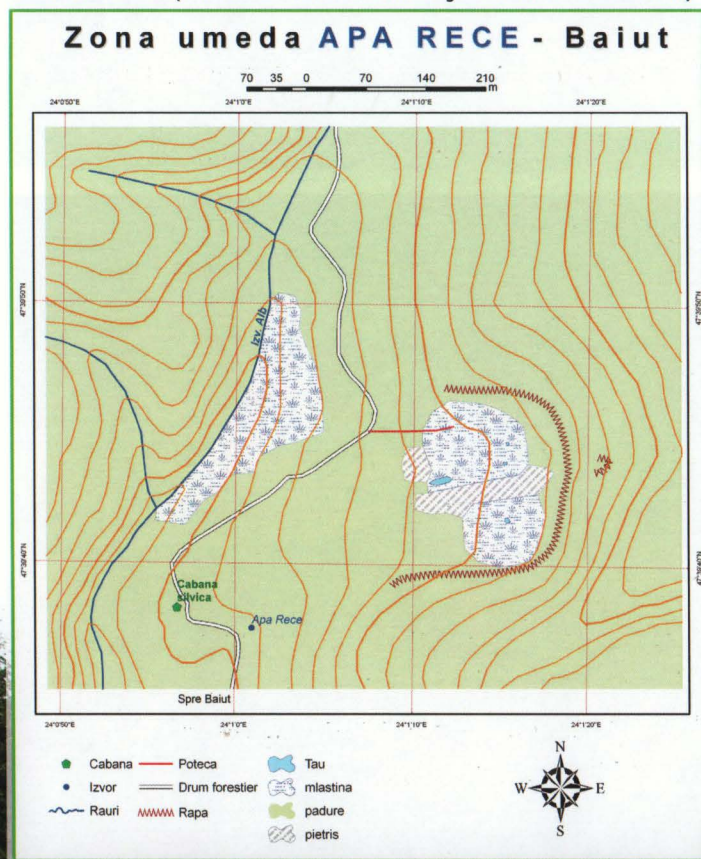
Descriere:

Mlaștinile de „La Roșia” (Apa Rece) sunt un complex de mlaștini eutrofe și mezotrofe de circa 10 ha cu tauri mici precum și un lac de circa 70m/10m (Lacul lui Burzo).

Această zonă din munții Lăpușului reprezintă cel mai întins complex umed – înmlăștiniri – din acești munți.

Date geologice:

Substratul geologic al zonei de la obârșia Izvorului Alb este reprezentat de andezitele bazaltice piroxenice de Prislop, secvență a Complexului andezitic de Cavnic-Jereapăn (Pannonian). Aceste roci formează pereți stâncoși în versantul stâng al Izvorului Alb (Piatra Văratecului și Piatra Corbului).

Se estimează că vârsta activității postmagmatice (inclusiv cea a izvoarelor fierbinți) este de cca. 9 milioane de ani, interval suficient pentru dezagregarea rocilor silicioase, deplasarea lor gravitațională pe pantă și formarea grohotișului extins.

Vegetația:

Mlaștinile „La Roșia” sunt mlaștinile eutrofe de altitudine care pe alocuri trec în mlaștini de trecere, toate înconjurată și continuate de moliduri înmlăștinite cu *Sphagnum* sp. și *Polytrichum* sp.. Înmlăștinirea este întreruptă de un drum forestier, care pornește de la Strâmbu-Băiut.

Notăm că zona este incomplet cercetată, încă nu se cunoaște bine flora inclusiv cea algologică, asociațiile de mușchi, vegetația și fauna, îndeosebi nevertebratele acestor înmlăștiniri, de asemenea nu este certă nici existența, grosimea turbei, însă studiile începute promit rezultate interesante.

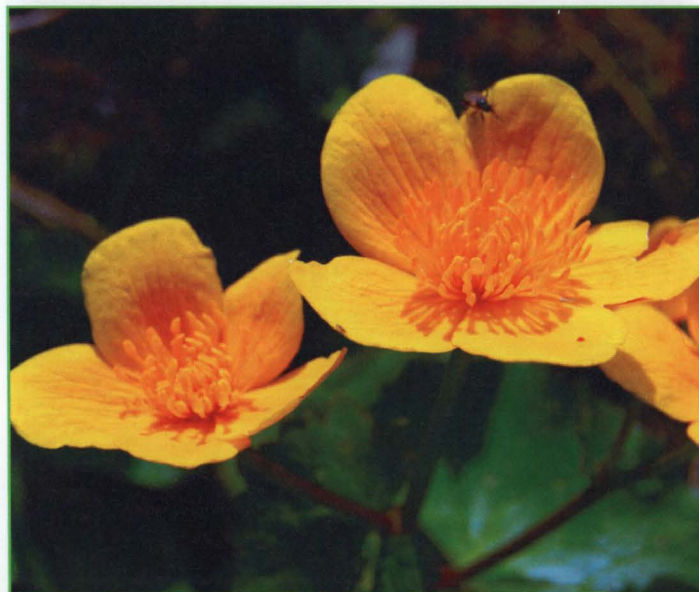
Tăul de Sus este situat la o altitudine de 1120m, u.a. 80 A unde din adunarea precipitațiilor atmosferice și datorită pânzei freatice ajunse la suprafață, s-a format un teren mlăștinos circular, apăsător, cu mici lăculețe și canale înguste în care stagnează apa, cu molizi (*Picea abies* (L.) Karsten) piperniciți, în stratul muscinal cu mulți mușchi verzi (*Polytrichum* sp.), pe alocuri are cuiburi de sfagnete

Tăul de Sus

Cuiburi de sfagnete (*Sphagnum* sp.)

Calcea calului (*Caltha palustris* ssp. *laeta*)

Pufulița (*Epilobium angustifolium*)

Iarba ciutei (*Doronicum austriacum*)

(*Sphagnum* sp.).

Cormoflora se compune din: cornișor (*Lycopodium annotinum* L. – se află în Directiva Habitare, anexa Vb), roua cerului (*Drosera rotundifolia* L.), calcea calului (*Caltha palustris* ssp. *laeta*), gălbenuș (*Crepis paludosa*), iarba ciutei (*Doronicum austriacum*), bum-băcăriță (*Eriophorum angustifolium*, *E. vaginatum*), pufulița (*Epilobium angustifolium*), răchitan (*Lythrum salicaria*), ferigă (*Dryopteris cristata* -rară LRO) etc.

Lacul lui Burzo

Tăul și Lacul lui Burzo, situat la o altitudine de 1076m, (coordonate GPS: N 47 39 628 : E 24 01 152) imediat sub treapta orografică, unitățile amenajistice 80 A și 81 N. La marginea înmlăștinirii, se află Lacul lui Burzo, în care plutesc doar alge verzi. Aceasta se continuă pe versant cu înmlăștiniri apătoase. Considerăm o mlaștină eutrofă cu substrat saturat de apă cu unele faciesuri mezotrofe.

Vegetația este formată din: mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*), mușchi verzi (în special *Polytrichum sp.*) bumbăcarița (*Eriophorum vaginatum*), roua cerului (*Drosera rotundifolia* - rară LRO), rogozuri (*Carex stellulata*, *C. nigra ssp. dacica*, *C.*

Pipirig (*Juncus effusus*)

Mușchi de turbă și mușchi verzi

Secțiune de molid pipernic

canescens), tufe de pipirig (*Juncus effusus*, *J. conglomeratus*), afini (*Vaccinium myrtillus*), salcie (*Salix aurita*), salcie căprească (*Salix caprea*), mestecăn (*Betula pendula*, *B. x aschersoniana*), plop tremurător (*Populus tremula*), scoruș (*Sorbus aucuparia*), sporadic molid scund (*Picea abies*), și un tufăriș mai compact de populații de zăloagă (*Salix cinerea*), ferigi: *Athyrium filix-femina*, *Dryopteris spinulosa*, foarte rar plante ierboase: pufuliță (*Epilobium palustre*), frigări (*Geranium palustre*), nu-mă-uita (*Myosotis scorpioides*), sclipeți (*Potentilla erecta*) etc.

Astfel zona este foarte greu de străbătut și în unele locuri chiar primejdioasă. Nu se cunoaște grosimea turbei. La marginea porțiunii tinovită noi am măsurat un strat turbos apos maroniu-negricios, cu adâncime de cca 0,6m.

Mlaștina este înconjurată de molidiș, la margine mai piperniciți apoi ajung la înălțimi de 2-6 m. În stratul muscinal și în caricet se găsesc cioate putrezite de molid, care dovedesc existența molidișului autohton de odinioară. Pe aceste rămășițe lemnoase și în jurul rădăcinii lor sunt semnalate câteva specii de ciuperci mari, cum sunt: *Boletus pipervatus*, *Cortinarius* sp., *Gomphidius glutinosus*, *Paxillus involutus*, iar pe mușchi: *Dermocybe sphagneti*, *Galerina paludosa*, *Mycena* sp..

Tăul de Jos, parcela 80 E, 80 F, situat la o altitudine de 897m, coordonate GPS: N 47° 39' 728" : E 24° 00' 897", pe o coastă cu pantă medie, uneori mai accentuată până la pâraul Alb. Din mlaștina superioară pornesc câteva mici pâraiașe, care se scurg în pâraul Alb, alimentând versantul cu apă, transformându-l într-un caricet (format din rogozuri *Carex nigra* ssp. *dacica*, *C. rostrata*, *C. pallescens*) peste tot pe fond de *Sphagnum* în care solul mustește de apă permanent.

Marginile pâraiașelor sunt acoperite de mușchi verzi (*Polytrichum* sp.) împeștrițați de grupuri de pipirig (*Juncus* sp.). Într-un loc plan foarte restrâns, rogozișul (cu *Carex nigra* ssp. *nigra*) trece spre mezotrofism: cu rogozul (*Carex echinata*), bumbăcărița (*Eriophorum vaginatum*, *E. angustifolium*), rotunjioara (*Homogyne alpina*), roua cerului (*Drosera rotundifolia* –rară LRO), în jur cu iarbă albastră (*Molinia coerulea*), merișor (*Vaccinium vitis-idaea*), afin negru (*Vaccinium myrtillus*), mușchi verzi (*Polytrichum* sp.), pipirig (*Juncus* sp.). Dintre mușchii de sfagnum mai frecvenți menționăm: *Sphagnum recurvum*, *Sph. fuscum*, *Sph. squarrosum* și *Polytrichum* sp., printre care se află molizi (*Picea abies*), sălcii (*Salix silesiaca*, *S. aurita* –rară LRO), mestecăn (*Betula pendula*), iar la marginea pâraului Alb fagi (*Fagus sylvatica*) și arini (*Alnus incana*) tineri.

În stratul ierburilor apar numeroase specii caracteristice mlaștinilor eutrofe, ale pajiștilor umede și ale pădurilor de molid învecinate: gălbășoara (*Crepis paludosa*), horști (*Luzula sylvatica*), pipirig (*Scirpus sylvaticus*), păiuș (*Deschampsia flexuosa*), degetăruț (*Soldanella montana*), coada calului (*Equisetum telmateia*), sclipeți (*Potentilla erecta*), ferigi (*Dryopteris oreopteris*), *Pteridium aquilinum*, nu-mă-uita (*Myosotis scorpioides*), crețușcă (*Filipendula ulmaria*), răculeț (*Polygonum bistorta*), gălbinele (*Lysimachia vulgaris*), pe alocuri mur (*Rubus hirtus*).

Dintre ciuperci apar speciile legate de locuri foarte

umede, ca: *Hygrocybe* sp., *Thelephora terrestris*, *Hypholoma elongatipes*, *Galerina paludosa*, pe sfagnet mai ridicat, sub molizi, între *Vaccinium myrtillus*: *Lactarius rufus*, *Lactarius sphagneti*, *Russula emetica*, *Russula paludosa*, *Amanita muscaria*, *Tricholoma stans* etc.

Rariști de molidișuri pe turbării, parcela 80 A, 80 E, 80 F, sunt situate într-o zonă bogată în izvoare, la o altitudine de 800 – 1.150 m, lângă pâraul Alb care izvorăște de sub Vf. Selha, pe versant estic cu pante medii și mici.

Tăul de Jos

Afin negru (*Vaccinium myrtillus*)

Stratul arborilor este compus din molid (*Picea abies*) și rare exemplare de mestecăn (*Betula pendula*), cu strat subarbustiv dezvoltat, format de tip *Vaccinium*, între care se înfiripează specii de cormofite: cio-rmoiag (*Melampyrum sylvaticum*), coada calului (*Equisetum sylvaticum*), bumbăcarița (*Eriophorum angustifolium* și *E. vaginatum*), rotunjioara (*Homogyne alpina*), degetăruț (*Soldanella sp.*), sclipeți (*Potentilla erecta*), cornișor (*Lycopodium annotinum* – se află în Directiva Habitate, anexa Vb), etc.

La marginea molidișurilor cu mușchi de turbă și în locuri mai luminate vegetează: lumânărica-pământului

(*Gentiana asclepiadea*), scărița muntelui (*Blechnum spicant*), iarba albastră (*Molinia coerulea*), trestioara (*Calamagrostis epigejos*). Stratul mușchilor este gros, format din mușchi de turbă: *Sphagnum girgensohni*, *Sphagnum squarrosum*, *Sphagnum recurvum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum cuspidatum* (speciile de *Sphagnum* – sunt protejate de Directiva Habitate, anexa Vb) și mușchi verzi: *Polytrichum commune*, *Polytrichum juniperinum*, *Plagiothecium undulatum*, *Leucobryum juniperoideum*, *Dicranum montanum* etc.

Aceste păduri se caracterizează printr-o abundență ridicată a ciupercii *Lactarius helvus*.

Iarbă albastră (*Molinia coerulea*)

Rotunjioară (*Homogyne alpina*)

Rotunjioară (*Homogyne alpina*)

Telephora terrestris

Fauna:

În zonă au fost identificate următoarele specii:

Amfibieni:

- broască roșie de munte (*Rana temporaria* Linnaeus),
- salamandră (*Salamandra salamandra* Linnaeus),
statut: România - vulnerabilă, U.E.- periclitată.

Răriște de molidiș pe turbărie

Reptile:

- șopârla de câmp (*Lacerta agilis Linnaeus*), România – specie protejată.
- șopârla de munte (*Lacerta vivipara Jacquin*), România – specie protejată.
- vipera (*Vipera berus Linnaeus*), statut: România - periclitată, U.E.- periclitată.

Scărița muntelui (*Blechnum spicant*)

Lumânărica-pământului (*Gentiana asclepiadea*)

Lumânărica-pământului (*Gentiana asclepiadea*)

Mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*)

Măsuri speciale de management pentru zonele umede

Păstrarea particularităților ecologice și a biodiversității zonelor umede necesită declararea acestor tipuri de habitate naturale, arii speciale de conservare. În consecință, se impune luarea unor măsuri de protejare legate de menținerea microclimatului local specific.

- constituirea, în funcție de particularitățile locale, a unor zone tampon în jurul mlaștinilor și a izvoarelor care le alimentează;

Mușchi de turbă (*Sphagnum sp.*)

Lactarius helvus

- restricționarea recoltărilor de masă lemnoasă sau altor resurse naturale (humus, turbă, piatră, etc) atât pentru zonele umede cât și pentru zonele tampon considerate;
- interzicerea colectării speciilor de plante și animale;
- interzicerea drenării mlaștinilor;
- interzicerea pășunatului;
- interzicerea schimbării tipului natural de vegetație (ex. prin împăduriri);
- interzicere a tranzitării zonei cu tractoare, căruțe sau alte atelaje pentru a se evita crearea de drumuri și astfel drenarea suprafețelor;
- amplasarea de indicatoare și panouri de avertizare;
- amenajarea și întreținerea unor trasee turistice și restricționarea turismului dezorganizat;
- interzicerea depozitării gunoaielor și evitarea scurgerilor de combustibili, lubrifianți sau alte substanțe toxice;

Broască roșie de munte (*Rana temporaria*)

Salamandra (*Salamandra salamandra*)

Răriște de molidiș pe turbărie

Șopârla de munte (*Lacerta vivipara*)

Vipera (*Vipera berus*)

Bibliografie:

Chiș V. T., *Zone umede din Țara Maramureșului*, Sighetu Marmăției, 2007

Danci Viorica Oana, *Arii naturale protejate din județul Maramureș*, Editura Proema, Baia Mare, 2007

G. Jakab, *Contributions to the knowlege of the Bryophyte flora of the Carpathians (Romania)*.

László G., *A tőzezlápok és előfordulásuk magyarországon*, *A Magyar Királyi Földtani Intezet Kiadványai*, Budapest, 1915

Nădișan I., Cherecheș D., *Conservarea biodiversității maramureșene*, Vasile Goldiș University Press, Arad, 2002

Oltean M., colab., *Lista roșie a plantelor superioare din România*, Stud., Sint., Doc. Ecol., Acad. Română - Inst. de Biologie, I: 1-52, 1994

Oprea Ad., *Lista critică a plantelor vasculare din România*, Iași: Edit. Univ. Alexandru Ioan Cuza (ISBN 973-703-112-1), Iași: 668 pp., 2005

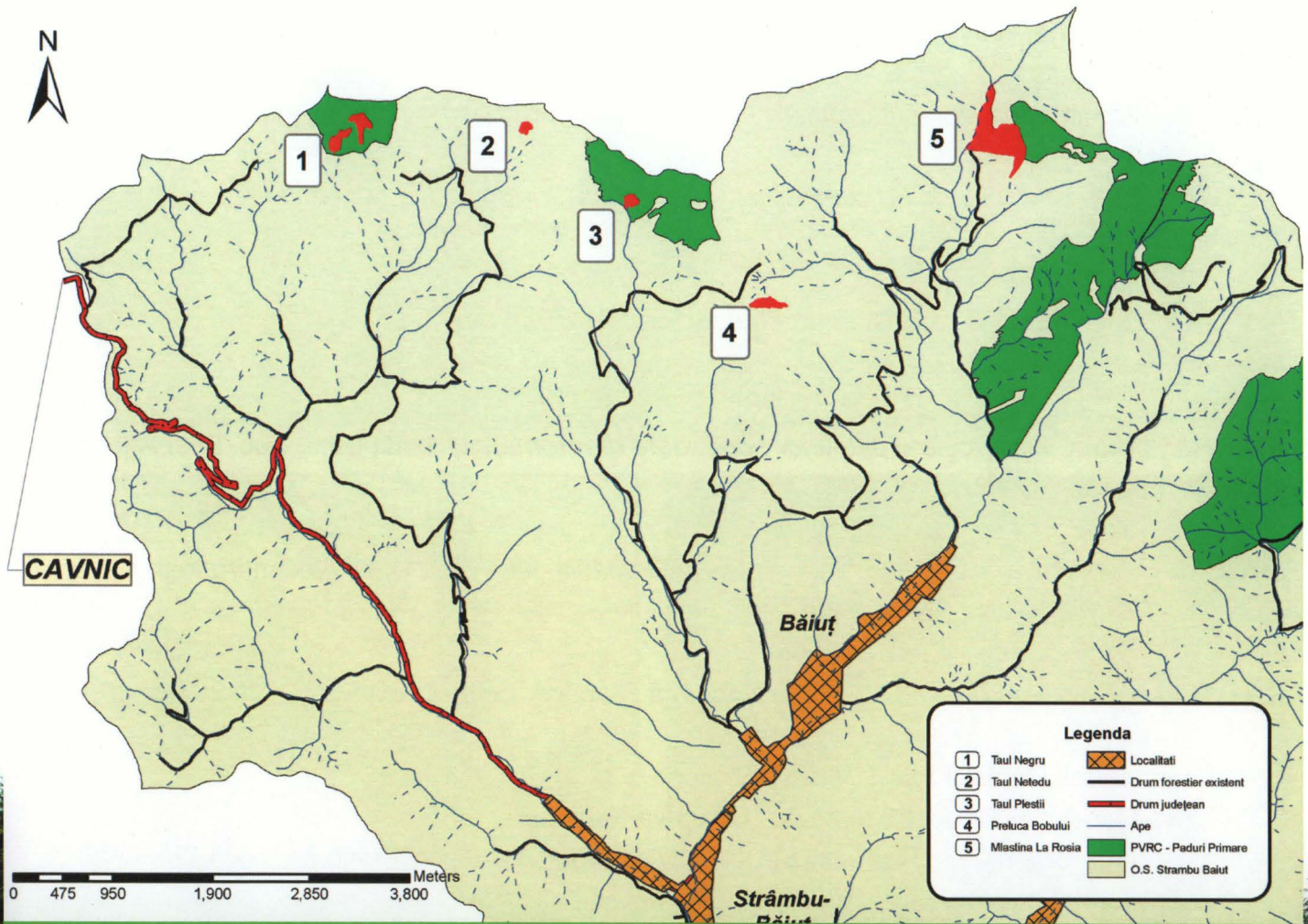
Pop E., *Mlaștinile de turbă din Republica Populară Română*, Editura Academiei, București, 1960

*** Amenajamentul Ocolului Silvic Strâmbu Băiuț

*** Directiva Consilului Europei 92/43EEC, Directiva Habitate

*** Ordonanța de urgență nr. 57/20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

*** Ghidul practic pentru identificarea pădurilor cu valoare ridicată de conservare

Localizarea de ansamblu a principalelor zone umede
Bazinul superior al râului Lăpuș - V. Strâmbu, V. Leorda,
Lăpușul sau V. Băiuțului (Izv. Alb, Izv. Văratecului), V. Tocilei

ISBN 978-606-92081-4-4

Lucrarea a fost tipărită în cadrul proiectului "Management forestier responsabil pentru dezvoltare durabilă în ecoregiunea Dunăre Carpați" finanțat de către WWF și IKEA

Misiunea WWF la nivel global este aceea de a stopa degradarea mediului și de a construi un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura, prin:

- conservarea diversității biologice la nivel mondial;
- utilizarea rațională a resurselor naturale regenerabile;
- reducerea poluării și a consumului irațional.

WWF

Programul Dunăre-Carpați România
Str. Mircea Vulcănescu nr.109,
Sector 1, cod 101818, București, România
Tel: 0040 021 317 49 96
Fax: 0040 021 317 49 97
www.panda.org/romania